

On Üçüncü Söz'de Kur'an'ın "manzum olmadığına diğer bir sebebi..." diye bir ifade var. Buradan Kur'an'ın manzum olmadığı anlaşılıyor. Yirmi Beşinci Söz'de ise Kur'an'ın nazmındaki mucizelik isbat ediliyor. Vech-i tefiki nedir?

"İşte, Kur'ân-ı Kerîmin ilim ve hikmet ve marifet-i ilâhiye cihetiyle servet ve gınâsı; ve felsefenin ilim ve ibret ve marifet-i Sâni cihetindeki fakr ve iflâsını gör, ibret al! İşte bu sırdandır ki, Kur'ân-ı Hakîm, nihayetsiz parlak, yüksek hakikatleri cami olduğundan, şiirin hayalâtından müstağnidir. Evet, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın i'caz derecesindeki kemâl-i nizam ve intizamı ve kitab-ı kâinattaki intizâmât-ı san'atı muntazam üslûplarıyla tefsir ettikleri halde, manzum olmadığına diğer bir sebebi de budur ki:.."(1)

Nazım, Kur'an'ın maddi ve lafzi kalıbı demektir. Kelamın güzelliği ve övünülecek tarafı üslup ve nazımın, yani lafzi kalıpların güzel tercih ve tanzim edilmesidir. Zira kelamın kalıpları, yani nazmı, manaları toplayan ve derleyen en önemli bir şemsiyedir. Bir çok mana bir kelamın kalıbında sıkıştırılabilir ve kelamın kuvveti buna göre düşer.

Kur'an ne nesirdir ne de şiirdir (manzum). Öyle bir üslup ile meydana atılmış ki, daha önce benzeri yoktur. Yani edebiyat tarihinde bilinmeyen bir üslup ile ortaya atılmış ve bu üslubu edebiyatın baş tacı yapmıştır. Bu noktadan da mucizedir, insanların üslubunu taklit etmemiştir.

Manzum, şiir demek iken, nesir düz yazı demektir. Kur'an manzum değil derken, şiir olmadığına işaret ediliyor. Yoksa nazımsız ve kalıpsız demek değildir. Konunun sibakında şiirin hayalatından pak ve temizdir, denilmek sureti ile manzumun nazım manasına kullanılmadığı ifade ediliyor. Elbette Kur'an manzum (şiir) değildir ve olamaz.

Bu, ayette şu şekilde ifade ediliyor:

"Biz Resûl'e Kur'ân öğrettik, şiir öğretmedik, o zaten ona yaraşmaz. O sırf bir irşâd ve parlak bir Kur'ân'dır." (Yasin, 36/69)

(1) bk. [Sözler, On Üçüncü Söz](#)